

Тема: Секторальна модель економіки України.

Економіка складається з трьох секторів.

- **первинний сектор** займається видобутком сировини для інших галузей. Це сільське господарство, рибальство, лісове господарство, мисливство та добувна промисловість. До нього також часто відносять діяльність, пов'язану зі збиранням, пакуванням, очищенням і переробкою сировини на місці;
- **вторинний сектор** економіки займається промисловою переробкою сировини на кінцеву продукцію, що готова до споживання. Тому до нього відносять переробну промисловість та будівництво. Вторинний сектор використовує сировину первинного сектора й виробляє на її основі продукцію, призначену для споживання, продажу або використання в інших галузях. Підприємства вторинного сектора зазвичай споживають багато енергії й потребують складних машин та технологій;
- **третинний сектор** економіки надає послуги як населенню, так і сприяє розвитку виробництва, підвищуючи його продуктивність. У зв'язку зі стрімким зростанням та диференціацією сфери послуг у наш час деякі теоретики поділяють третинний сектор на два, а то й три. Власне до третинного сектора відносять установи, що постачають прямі нескладні послуги як для споживачів, так і для підприємств. Це роздрібна та гуртова торгівля, транспортні, житлово-комунальні послуги, догляд за дітьми, індустрія розваг;
- **четвертинний сектор** пов'язаний з послугами для бізнесу: банківсько-фінансові, юридичні, інформаційні, страхові
- **п'ятинний сектор** сприяє формуванню *«економіки знань»*. До нього належать послуги населенню, що потребують особливо високого рівня кваліфікації персоналу: освіта, медицина, наукові дослідження та розробки, що необхідні для удосконалення виробництва.

У розвинутих країнах третинний, четвертинний та п'ятинний сектори економіки найбільші за кількістю працюючих і зростають найшвидшими темпами. Колін Кларк помітив, що зі зростанням рівня економічного розвитку зменшується попит людей на продукцію сільського господарства. Попит на промислові товари спочатку зростає, а потім, досягнувши певного рівня насиченості ринку, скорочується. Попит же на послуги постійно зростає. Тому на історично ранніх етапах розвитку господарства у зв'язку зі споживчим попитом людей переважний розвиток мав первинний сектор економіки.

В період промислових переворотів XVIII – XIX ст. став стрімко зростати вторинний сектор. У наш час в умовах розвинутої економіки, коли первинні потреби людини у їжі, житлі, промислових товарах вже цілком задоволено, зростає роль третинного та четвертинного секторів.

Отже, баланс між секторами економіки за часткою у ВВП, а також за рівнем зайнятості населення залежить від рівня економічного розвитку країни або регіону. Оскільки рівень розвитку не однаковий, баланс між п'ятьма секторами економіки суттєво відрізняється як між різними регіонами світу, так і між країнами і навіть між територіями однієї країни.